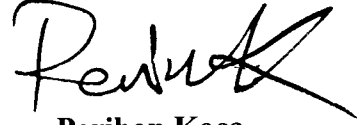

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat IŞIKHAN** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM içtüzüğü'nün 96. ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 21.09.2023

Perihan Koca

Yeşil Sol Parti Mersin Milletvekili

Geçtiğimiz temmuz ayında toplu iş sözleşmesi sürecinden bir sonuç alınamaması üzerine Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS) üyesi olan Sputnik Türkiye Haber Ajansı (Ticari unvanı “Rossiya Segodnya Uluslararası Haber Ajansı”) bürosunun İstanbul ve Ankara'daki ofislerinde çalışan basın emekçileri 17 Ağustos itibariyle grev ilan ederek greve başlamışlardır. Bilindiği gibi Türkiye Gazeteciler Sendikası Ocak 2023 itibariyle ajansın Türkiye ofislerinde gereken çoğunluğu sağlamış ve bakanlığınıza yetki başvurusunda bulunmuştur. Bu talep üzerine bakanlığınız 16 Ocak 2023 tarihli ve E-20996690-553.02-215280 sayılı kararla TGS'nin yetkili sendika olduğunu bildirmiştir.

Şubat 2023'te TGS ve Sputnik işvereni müzakere sürecine başlamış ancak ücret konusunda bir teklif olmamasından kaynaklı üzerine görüşmeler Temmuz 2023'te tıkanmıştır. Bakanlığınızın görevlendirdiği arabulucu aracılığıyla da bir anlaşma sağlanamaması üzerine yasal süreç gereği TGS, 24 Temmuz 2023'te Sputnik'in hem Ankara hem de İstanbul bürolarına “grev ilanı” asmıştır. TGS, grev ilanı sırasında yaptığı açıklamada da işvereni yeniden masaya, anlaşmaya davet etmiş, Sputnik Haber Ajansı'nın yöneticileri ise Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve kanunlarını çiğneyerek TGS üyelerini istifaya zorlamıştır. TGS üyesi basın çalışanlarının iddiasına göre işyerlerinde ikna odaları kurulduğu, çalışanlara sendikaya üye olup olmadıkları sorulduğu, üye olanlara yönelik istifa etme baskısı yapıldığı ifade edilmektedir. Yine ajans çalışanı gazetecilerin iddiasına göre bu süreçte ajansın, İstanbul Şirinevler'deki ofisini Şişli'de aylık kirası oldukça yüksek olan bir ofise taşımıştır. Devamında da ajansın aynı süreçte “ekonomik gerekçelerle” toplu işten çıkartma yapacağını da Sendika ve Bakanlığa bildirdiği ifade edilmektedir.

Bu bildirimin ardından ajans 7 Ağustos 2023 tarihinde 4'ü Ankara bürosunda 20'si ise İstanbul bürosunda olmak üzere 24 TGS üyesi gazeteciyi işten çıkarmıştır. Türkiye Gazeteciler Sendikası da bu işten çıkarmaların ardından 17 Ağustos günü itibariyle greve çıkmıştır. Geçen

süreğinde ajans yönetimi, grevi kırmak için yasadışı bir şekilde yeni işçi istihdamı yapmıştır. Gelineen noktada 20 Eylül itibariyle grev 35. gününde devam etmektedir. Türkiye Gazeteciler Sendikası devam eden grevin üç tane talebi olduğunu açıklamıştır. Talepler şu şekildedir:

- 1- Sputnik işverenin, Türkiye Cumhuriyet Anayasası ve kanunlarla korunmuş sendikal haklara saygı göstermesi ve masaya dönmesi
- 2- Atılan sendika üyesi basın çalışanlarının işe iadesi
- 3- Adil bir ücretin toplu iş sözleşmesi ile garanti altına alınması

Bu bağlamda,

1. Bakanlığınızın Rossiya Segodnya Uluslararası Haber Ajansı'nın Türkiye Cumhuriyet Anayasası ve kanunlarla korunmuş sendikal haklara yönelik gerçekleştirdiği ihlallere karşı ne gibi bir yaptırım olmuştur? Eğer böyle bir yaptırım yoksa bu konuda bir adım atmayı düşünüyor musunuz?
2. Anayasal haklarını kullandıkları için işten atılan sendika üyesi basın çalışanlarının işe iadelerinin sağlanmasıyla ilgili bakanlığınızın bir girişimi var mıdır?
3. Söz konusu haber ajansının çalışanlarını ekonomik gerekçelerle işten çıkarması ancak bu süreçte aylık gideri çok yüksek olan yeni bir ofise taşınması bakanlığınız tarafından denetlenmiş midir? Denetlenmemişse bu konuda bir adım atmayı düşünüyor musunuz?
4. Emeği ve çalışanları koruyan anayasal ve yasal düzenlemeler olmasına rağmen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde sıkça yaşanan işten çıkarma, grev kırılcılığı gibi uygulamalarla ilgili bakanlığınızın önleyici çalışmaları olacak mıdır? İşverenlerin sıkça başvurdukları bu yöntemlere yönelik adil bir ücret hakkını da içeren bir dizi hakkın teminat altına alınması için bir çalışmanız var mı?